

Pārskats par veiktajām darbībām studiju virziena
„Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” studiju programmu
pilnveidei
2017./2018. studiju gadā

Biznesa augstskolas *Turība* studiju virziena „Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” *misija* ir sagatavot kvalificētus tūrisma, viesmīlības un pasākumu vadības nozares speciālistus atbilstoši starptautiskā darba tirgus prasībām un veikt pētniecisko darbību nozarē.

Studiju virziena „Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” *mērķi* ir:

1. Modernā, inovatīvā akadēmiskā procesā studējošo vispārējo profesionālo kompetenču attīstības nodrošināšana tūrisma, viesmīlības vai pasākumu vadības jomās;
2. Studējošo apgūto zināšanu un prasmju pielietošana zinātniskajā un praktiskajā pētniecībā dažāda mēroga tūrisma kā starpnozares un tās disciplīnu pētījumos, akcentējot reģionālo kontekstu;
3. Starptautiska profesionālās atpazīstamības veidošana tūrisma, viesmīlības un pasākumu vadības izglītībā.

Studiju virzienā „Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” tiek īstenotas sekojošas studiju programmas:

1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Viesmīlības serviss”
2. Profesionālā bakalaura studiju programma „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība”
3. Profesionālā bakalaura studiju programma „Lietišķo un rekreatīvo pasākumu vadība”
4. Profesionālā maģistra studiju programma „Tūrisma stratēģiskā vadība”

Studiju programmas „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība” un „Tūrisma stratēģiskā vadība” tiek īstenotas gan latviešu, gan angļu valodās.

Studiju virzienam un katrai atsevišķai studiju programmai definētie studiju rezultāti atbilst EKI 5., 6. vai 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Studiju virziena pārvaldība īstenota atbilstoši valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un Biznesa augstskolas *Turība* noteiktajam regulējumam. To īsteno fakultātes dekāns un tā pakļautībā esošie studiju programmu direktori.

Kopā studiju programmu īstenošanā bija iesaistīti 80 docētāji, no kuriem aptuveni 25% bija nozares eksperti. Visvairāk – 48% nozares profesionāļu ir iesaistīti profesionālās maģistra studiju programmas īstenošanā.

2017./2018. studiju gadā divas studiju virziena programmas – profesionālā bakalaura studiju programma „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība” un profesionālā maģistra studiju programma „Tūrisma stratēģiskā vadība” tika atkārtoti akreditētas ANO Pasaules tūrisma organizācijā un saņēma TedQual akreditāciju uz maksimāli iespējamo termiņu. ANO PTO akreditācijas ziņojumā uzsvērtā augstskolā ieviestā un augstā līmenī īstenotā studiju procesa vadība, norādot uz izstrādāto procedūru kvalitāti, kas sniedz skaidru un nepārprotamu informāciju visām iesaistītajām pusēm. Ziņojumā īpaši uzsvērtā studiju programmas atbilstība nozaru darba tirgus vajadzībām un sasaiste ar nozaru pārstāvjiem visā tās īstenošanas posmā. Kopumā ANO PTO auditā iegūtie 95,38% apliecina augstu studiju programmas kvalitāti.

Papildus jāatzīmē, ka neatņemama studiju daļa ir nozares vajadzībās bāzēta pētniecība, kas tiek īstenota Tūrisma pētniecības centra ietvaros un kurā iesaistīti gan studējošie, gan docētāji. Katru gadu tiek īstenoti vairāki nacionālā vai pašvaldības līmeņa, kā arī konkrētu galamērķu vai uzņēmumu pētnieciskie projekti. 2017./2018. studiju gadā tika īstenots ALTA pasūtītais pētījums „Latvijas tūrisma uzņēmumu attīstības tendences” un LIVE Rīga pasūtītais pētījums „Rīgas restorānu darbība”, kā arī tika izstrādāta Sēlijas tūrisma attīstības stratēģija, kas tika prezentēta visu iesaistīto pašvaldības pārstāvju kopējā sanāksmē februārī.

Vienlaikus studiju programmas docētāji aktīvi publicēja savus pētījumus zinātniskajos žurnālos. Tā aptuveni 50 pētījumi tika publicēti dažādos zinātniskos izdevumos, no kuriem 15 studiju virziena studiju programmu docētāju pētījumi ir publicēti SCOPUS vai Web of Science datu bāzēs indeksētajos zinātniskajos žurnālos.

Vairāki docētāji turpina savas studijas dažādu Latvijas augstskolu doktorantūras programmās. Docētāja Zanda Serdāne Salfordas Universitātē (*University of Salford, UK*) aizstāvēja savu promocijas darbu: “Slow Tourism in Slow Countries: the Case of Latvia”, tādējādi dodot pienesumu Latvijas tūrisma izpētē.

2016./2017. studiju gadā studiju virziena studiju programmas kopā absolvēja 71 absolvents, no kuriem:

- profesionālā bakalaura studiju programmu „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība” absolvēja 50 absolventi, no kuriem 9 ārvalstu studējošie;
- Profesionālā bakalaura studiju programma „Lietišķo un rekreatīvo pasākumu vadība” – 9 absolventi;
- Profesionālā maģistra studiju programma „Tūrisma stratēģiskā vadība” – 11 absolventi, no kuriem 3 ārvalstu studējošie;
- Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Viesmīlības serviss” – 1 absolvents.

Studiju virzienā īstenoto studiju programmu saturiskā un procesuālā pilnveide

Studiju virzienā īstenotajās studiju programmās, ņemot vērā gan iepriekšējās nacionālās akreditācijā, gan ANO PTO starptautiskās akreditācijā izteiktos priekšlikumus un pamatojoties uz augstskolas iekšējo studiju procesa un kvalitātes novērtējumu, veikti sekojoši pilnveidojumi:

- Studiju programma „Lietišķo un rekreatīvo pasākumu vadība” pārdēvēta par „Pasākumu producēšana un vadība”, kas labāk atklāj programmas būtību un ir reflektantiem un nozarei saprotamāks nosaukums;
- Pilnveidota studiju programmu „Tūrisma un viesmīlības vadība” un „Viesmīlības serviss” īstenošana tālmācībā, pārnesot to uz e-mācību vidi Moodle, kā arī pilnveidojot studiju kursu saturu;
- Ņemot vērā studējošo vēlmēs, kā arī pakalpojumu sniegšanas digitalizācijas tendences pasaulē, augstskolā sākts īstenot studējošo studiju darbu elektroniskās virzības projekts, tādējādi atvieglojot darbu iesniegšanu;
- Izveidota *StartUp Agency*, kur profesionālā vidē studējošie apgūst ar ceļojumu organizēšanu saistītas zināšanas;

Studiju virziena attīstība atbilstoši darba tirgus prasībām

Studiju virzienā īstenotās studiju programmas veidotas un īstenotas atbilstoši izmitināšanas, ēdināšanas pakalpojumu, ceļojumu organizēšanas, pasākumu producēšanas nozaru darba tirgū nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kuras regulāri tiek pārskatītas un papildinātas balstoties uz nozaru ekspertu viedokli, kā arī atbilstoši pašvaldību un valsts tūrisma plānošanai nepieciešamām kompetencēm. Tā, pamatojoties uz nozares ekspertu ieteikumiem, veikti sekojoši papildinājumi:

- studiju programmas „Pasākumu producēšana un vadība” studējošie studiju kursu ietvaros īstenoja Latvijas mēroga vidusskolēnu konferenci „Rosinātava”, kas notika gan klātienē, gan tika straumēta. Šādi studējošie praksē apliecināja un pilnveidoja savas pasākumu producēšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes
- studiju programmā „Tūrisma stratēģiskā vadība” kā izvēles kursi ieviesti „Starptautiskā tūrisma vide (ITB)”, kur studējošie apgūst zināšanas starptautiskā tūrisma izstādē ITB un „E-tūrisms”, uz kuru nepieciešamību norādīja darba devēji.
- Studiju programmā „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība” ieviests studiju kurss „Viesmīlība un klientu apkalpošana”, tādējādi pilnveidojot darbam viesmīlības jomā nepieciešamās prasmes.
- Kā izvēles studiju kurss studiju programmā „Tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība” ieviests studiju kurss „Gidu darbs”, tādējādi sniedzot iespēju tiem, kas vēlas strādāt gidu darbu apgūt tam nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Studiju virziena studiju programmu pilnveides priekšlikumi:

- turpināt darbu pie tālmācības formas pilnveides, paredzot iespēju studējošajiem pilnveidot prasmes atbilstoši darba tirgus prasībām;
- turpināt iesākto studiju procesa digitalizāciju;
- turpināt nozarēm nepieciešamus kopējus studējošo un docētāju pētījumus, tādējādi nodrošinot nozares ar pētniecībā balstītu pilnveidei nepieciešamu analīzi un vienlaikus pilnveidojot studējošo pētnieciskās kompetences;
- turpināt studiju procesā īstenot reālus projektus (pasākumus, ceļojumus u.c.), tādējādi pārbaudot studējošo profesionālās kompetences reālā darbībā;
- turpināt darbu pie metodisko materiālu pilnveides, izveidojot jēgpilnus un skaidrus studējošo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritērijus;
- turpināt studiju virziena docētāju profesionālo kompetenču pilnveidi jaunu pedagoģisko metožu izmantošanā studiju kursu īstenošanā.